मधुराष्टकम्

अधरं मधुरं वदनं मधुरं नयनं मधुरं हसितं मधुरम्।
हृदयं मधुरं गमनं मधुरं मधुराधिपतेरखिलं मधुरम्॥१॥
वचनं मधुरं चरितं मधुरं वसनं मधुरं वलितं मधुरम्।
चलितं मधुरं भ्रमितं मधुरं मधुराधिपतेरखिलं मधुरम्॥२॥
वेणुर्मधुरो रेणुर्मधुरः पाणिर्मधुरः पादौ मधुरौ।
नृत्यं मधुरं सख्यं मधुरं मधुराधिपतेरखिलं मधुरम्॥३॥
गीतं मधुरं पीतं मधुरं भुक्तं मधुरं सुप्तं मधुरम्।
रूपं मधुरं तिलकं मधुरं मधुराधिपतेरखिलं मधुरम्॥४॥
करणं मधुरं तरणं मधुरं हरणं मधुरं रमणं मधुरम्।
वमितं मधुरं शमितं मधुरं मधुराधिपतेरखिलं मधुरम्॥५॥
गुञ्जा मधुरा माला मधुरा यमुना मधुरा वीची मधुरम्।
सलिलं मधुरं कमलं मधुरं मधुराधिपतेरखिलं मधुरम्॥६॥
गोपी मधुरा लीला मधुरा युक्तं मधुरं भुक्तं मधुरम्।
दृष्टं मधुरं सृष्टं मधुरं मधुराधिपतेरखिलं मधुरम्॥७॥
गोपा मधुरा गावो मधुरा यष्टिर्मधुरा सृष्टिर्मधुरा।
दलितं मधुरं फलितं मधुरं मधुराधिपतेरखिलं मधुरम्॥८॥

श्रीवल्लभाचार्य-कृत मधुराष्टकम्

प्रेरणास्पद श्लोक

नास्ति विद्या समं चक्षु नास्ति सत्य समं तपः। नास्ति राग समं दुखं नास्ति त्याग समं सुखं॥	काकः कृष्णः पिकः कृष्णः को भेद पिककाकयोः। वसन्तसमये प्राप्ते काकः काकः पिकः पिकः॥
"माता शत्रुः पिता वैरी येन बालो न पाठितः। न शोभते सभामध्ये हंसमध्ये बको यथा॥"	अहिंसा परमो धर्मः धर्म हिंसा तथैव च:।
नास्ति मातृसमा छाया, नास्ति मातृ- समा गतिः। नास्ति मातृसमं त्राण, नास्ति मातृसमा प्रिया॥	यदा यदा हि धर्मस्य ग्लानिर्भवति भारत। अभ्युत्थानम धर्मस्य तदात्मानं सृजाम्यहम्॥

दक्ष भलवाला
कक्षा – VI-B

विषय - संस्कृत

श्रीराममंदिरम्

"रामो विग्रहवान् धर्मः तस्य मंदिरमाप्तपः।
तत्र तिष्ठति रामश्च दर्शनात् पापमाप्नुयः॥"

अर्थः-"राम जी धर्म के स्वरूप हैं, उनका मंदिर अनका निवास स्थान हैं। उस मंदिर में राम जी विराजमान हैं, और उनके दर्शन से पाप नष्ट हो जाते हैं।"

श्रीराममंदिरं पवित्रं पुण्यं च।
अयोध्यायां स्थितं रामस्य जन्मस्थानम्
तत्र रामलक्ष्मणौ तिष्ठतः।
दर्शनात् पापं नश्यति॥
श्रीराममंदिरस्य महत्त्वं वर्णनीयम्।
तत्र रामायणं पठ्यते।
रामस्य चरित्रं शृण्वतां पापं नश्यति।
तत्र सेवा कृत्वा पुण्यं लभ्यते॥

राममंदिरं भारतस्य उत्तरप्रदेश राज्ये स्थितम् अस्ति।
राममंदिरं त्रिमंजिलमन्दिरम् अस्ति।
राममंदिरे 166 एकड़भूमौ विस्तृतम् अस्ति।
राममंदिरे भगवान् पुरुषोत्तम राम: समर्पितम् अस्ति।
राममंदिरे हिन्दूनां कृते महत्त्वपूर्णे धार्मिकस्थलम् अस्ति।

नाम = वर्षित
कक्षा = 7th (ब)

आर एन टी पी सी - संस्कृत

नैतिकबलस्य प्रभावः

(कथानि)

महाभारतः प्रसङ्गः अयम्। पाण्डवा राज्ञा-भूयथा समाप्य अपारां सम्पत्तिं प्राप्तवन्तः। तस्मात् तेषां कीर्तिः सर्वत्र प्रसृता। दुर्योधनः तेषाम् एतम् उन्नतिं न सहते। अतः तेषां हानिं कथं कारयेयं इति सः बहुधा अचिन्तयत्। अन्ते काचित् दुष्टयोजना तेन कृता। तां योजनां धृतराष्ट्रं वक्तुं सः तदीयं प्रकोष्ठं गतवान्। तदवसरे तत्र विदुरधृतराष्ट्रौ सम्भाषणं प्रचलत् आसीत्। दुर्योधनः धृतराष्ट्रे किमपि अनुक्त्वा ततः निर्गतवान्। कश्चन कालः अतीतः। एकस्य योजना श्रावणीया इत्यत्र दुर्योधनस्य महती उत्सुकता। अतः सः पुनरपि धृतराष्ट्रस्य प्रकोष्ठं गतवान् तदा अपि विदुरधृतराष्ट्रयोः सम्भाषणं प्रचलत् आसीत्। द्वितीयवारं दुर्योधनस्य आगमनं दृष्ट्वा धृतराष्ट्रः अवदत्- "वत्स! त्वया किमपि वक्तुम् इच्छति इति भासते। तत् उच्यताम् विदुरस्तु अस्माकीयः एव। अतः तस्य पुरतः किमपि उच्यते चेदपि न कदापि हानिः" इति। "अहं पुनरपि आगमिष्यामि" इति उक्त्वा निर्गतवान् दुर्योधनः विदुरस्य गमनस्य अन्तरं पुनरपि धृतराष्ट्रस्य प्रकोष्ठम् आगतवान्। तदा धृतराष्ट्रः अवदत्- "किमपि वक्तुम् इच्छता त्वया द्विवारं मम प्रकोष्ठं प्रति आगमनं आसीत्। किन्तु विदुरस्य उपस्थितेः कारणतः त्वया किमपि न उक्तवं इति भाति। त्वया वक्तुम् इष्टः सः विषयः कः?" इति। तत् श्रुत्वा दुर्योधनः अवदत्- "पाण्डवानाम् उन्नतेः निवारणाय मया किञ्चन उपायः चिन्तितः। सः वामगोचरः अयं वचाशं चिन्तनं विदुरस्य उपस्थितौ कथम् अहं भवतः निवेदयेयम्। अतः एव प्रतिगतम् मया" इति। एतत्कथनस्य श्रवणानन्तरं धृतराष्ट्रः अवदत्- "तव कथनं वास्तवमस्ति एव। ममापि अयमेव अनुभवः। विदुरस्य उपस्थितौ दुष्टितानि मनसि न उत्पद्यन्ते एव। अशुभचिन्तनं अंशं तस्य पुत्रः एव स्थापयितुं न शक्नोमि अहमपि। विदुरस्य नैतिकं बलं नाशितं भवति। किन्तु अधिकारबलात्, शक्तिबलात् सम्पत्तेः बलात् वा किमपि कुर्यां किन्तु नैतिकबलस्य वशतः अस्माकं शक्तिबलादिकं सर्वथा दुर्बलं सामर्थ्यवत् भवति। यद्यपि मम मनः इति कदाचित् कुटिलचिन्तां करोति, तथापि अहं धर्मभीरुवत् कार्यं कर्तुम्